بیرەوەری

پایزی شێنییی

کەریم کاکە

لەو دەستەیە هەر ئەو پیاوە لە یادەوەریمدا دەدرەوشێتەوە کە بەژنێکی کورت و سەر و ریشێکی خورمایی هەبوو، خۆیشی لە وڵاتی خورماوە هاتبوو، دەستەیەکی نازانم چەند کەسی بووین، ئەو پیاوە دوو تفەنگی بە شانەوە بوو، رەنگە هەر ئەوەش وایکردبێت هەتا ئێستا لە یادەوەریمدا هەمیشە لە پێشمەوە هەڵتەك هەڵتەکیەتی، ئەو پیاوە جگە لەوەی تفەنگەکەمی هەڵگرتبوو ناوە ناوە دەستیشمی دەگرت، جگە لەوانەش ئەو قسە خورماییانەی بۆ دەکردم کە بۆ رێگەی دوور پێویستن و کورتی دەکەنەوە، ئەو قسانەی لای کەم کەس دەستدەکەون.. لە بیرمە هێشتا رێگە سەختەکەی نزیك (دۆڵە کۆگە)مان ئەو دۆڵەی لە دیدی منەوە قووڵترین دۆڵی دنیایە، نەبڕیبوو گوتی:

((خەمت نەبێت، وا مەبینە چ بەژنم نیە، تووڕەبم دوو پیاوی وەك تۆ و زیاتریش دەخەمە سەر ملم و هەتا بنی دنیایێ راناوەستم، شەرم مەکە هەر نەتوانی برۆی، قسە بکە لە پشتێت دەکەم))

بەو قسەیە دلم خۆش دەبوو، ئەوەشم لەبیرە لە بەر خۆمەوە دەمگوت، ئەگەر لە پشتێم بکات چۆکم لە عەردی دەخشێ.

ئەو رێگەیەی باسی دەکەم زۆر سەختە، لە دنیایێ جگە لە پێشمەرگە پێی کەس بەو رێگەیە نەکەوتووە، هەتا بڵێی سەختە بە تایبەتی لە ساتی بەفر و بارانێ، ئەمن دەڵێم بزن بە بزنایەتی خۆی چەقۆی لە سەر سەری رابگری ناوێرێ خۆی لەو رێیە بدا، باریکە رێیەکە خوا بەس بۆ ئەوەی درووستکردووە جار و بار مار پیاسەیەکی پێدا بکات، هەر پێت برِوا، رۆیشتی، یان بەهەشت یان دۆزەخ، پنچکێ نیە خۆتی پێوە بگریەوە، ئەوانەی دیتیانە دەزانن چ هەڵدێریکە! پێشمەرگە نیە رێی بەو رێیە کەوتبێت و هەزار و یەك دوعای نەخوێندبێت، بە تایبەتی ئەوانەی چیرۆکی ئەو دوو پێشمەرگەیان بیستبێت کە سەرەتای زستانێك لەو رێگەیە بە دوای یەکدا پێیان دەرِوا، لە ئاخر و ئۆخری بەهارێ لە بنەبانی دۆڵێ دەبینرێنەوە، ئەو کەسەی چووبووە سەر تەرمەکانیان گۆتبووی:

((هەردووکیان دەستیان بۆ یەکدی درێژکردبوو..))

ئێستاش نازانم چۆن لەو رێیە سەختە پێم نەرۆیی!

تایەکم هاتبووێ سەد سووندت دەخوارد بەر پرووشکی ئەنفال کەوتووم، گەرم گەرم، پیاوە ریش خورماییەکە گۆتەنی:

((ئێستا ئەنگوتکێکی سپی بەو رووومەتەوە بنێی، لە رەنگ و گەرمی وەك خۆی لێدەکات...))

بەو تایە ئەنفالییەوە لە بەری قەندیلەوە بەرەو ناوزەنگ دەهاتین، ئەو قەندیلەی شەرگەی براکانە ئەو برایانەی هێندەی تەقەیان لێکدی کردووە، لەوانی دیان نەکردووە، پێش چەند رۆژێك لەو رۆژەی وا من باسی دەکەم، لەو قەندیلە کورانی (دیموکرات) لە ناو خۆیان کردیانە شەرێك گوللە بە گوللە دەکەوت، راونانێك راوی یەکدیان دەنا هەرگیز پاسدارانیان وا راو نەناوە، لەو شەرەدا خەریك بوو منیش لە ترێ سەی بچم، نیازی ناوبژیمان هەبوو، ئێستاش گیزەی ئەو گوللەی ملیوانەی کراسەکەمی گرِدا لە گوێمە، ناوزەنگیش هەمیشە کەپری حەسانەوە بووە بۆ پێشمەرگەی هەلاتوو، بۆ پێشمەرگەی دۆڕاو، بۆ پێشمەرگەی ماندوو...

نەدەهاتەوە بیرم پێشتر ئەو پیاوەم دیتبێت، بەلاّم لە دوورەوە دەمناسی، جا کێ هەبوو نەیناسێت، ئەوەی جارێك لە جاران سەری لە شاخ دابێت، ناوی ئەو پیاوەی بیستووە، ئەو پیاوە لە سەردەمی ئەحمەد حەسەن بەکرەوە چەکی لە شانییە، زۆر کەس بە شێتەکە ناویان دێنا، هەندێك کەس بەو کەسەی بە هەموو شتێك پێدەکەنێ، هەندێکی دی بەو کەسەی بیست ساڵە هەر پالێوراوە و نەبۆتە ئەندام.. بەلاّم ئەو رۆژە و لەو رێوبانە بۆمن هەر سەوسەنەکە بوو، چەپك چەپك بۆنی میهرەبانیی بە سەر مندا پژاند، ئەو نەبا بەو تایەوە ئەو رێگەیەم بۆ تەواو نەدەکرا، ئەو (ئەبو سەوسەن) ە دواتر من ناوێکی دیشم بۆی زیاد کرد (سەوسەن زیندانی) رەنگە ئەو ناوە لە هەموو ناوەکانی دیکەی پتر لە خۆی بێت، سەوسەن زیندانی فێرە کوردییەکی جوان ببوو، زۆر جار لەگەڵ عەرەبەکانیش بە کوردی قسەی دەکرد، پێیدەگوتن:

((شەرم ناکەن ئەو هەموو ساڵە لە کوردستانن کەچی فێرە کوردی نەبوونە!))

وابوو، عەرەبی وا هەبوو دە ساڵ بوو پێشمەرگە بوو، بەلاّم دە وشەی کوردی نەدەزانی.. ئەگەر بتویستایە ئەبو سەوسەن تووڕە بکەیت، زۆر ئاسان بوو، ماندووبوونی نەدەویست: ((کوردیەکەت باش نیە!)) هێندەو بەس، ئەبو سەوسەن دۆ و دۆشاوی تێکەڵدەکرد، بە هەر سی و دوو ددانی سمێڵی دەکرۆشت و سەد جونی کوردی بۆ دەور و پشتی خۆی دەهاویشت، ئێستاش تێنەگەیشتم بۆچی بەو قسەیە تێکدەچوو، بەلاّم شۆرش کۆیی گۆتبووی هەر شێتەو بە قسەیەك تێکدەچێت!

برۆ برۆ، هەست دەکەم چیا و دۆڵ لە چاومدا خول دەخۆنەوە، هەستم دەکرد هەموو جوانیەکانی دنیا لەگەڵ ئەو گەڵا زەردانە هەڵدەورێن کە خۆیان بە سینگمدا دەدەن و دەکەونە بن پێمەوە.. لەوەتەی فێرە جگەرە ببووم ئەوە جاری یەکەممە کەم و زۆر تام لە جگەرە نەکەم، ئەبو سەوسەن ناوە ناوە هەر بە دەم ڕێوە جگەرەیەکی بۆ دەپێچامەوە، مژێك دوو مژ، مژی سێیەمی بە دوودا نەدەهات، فووێکم بە دارجەگەرەکەدا دەکرد.. ئەبو سەوسەن وا بزانم تاکە پیاو بوو لە هەموو دنیایێ وا بە خێرایی لە بای غارێ جگەرە بپێچێتەوە، دەیانگوت هیچ پیاوێکی چیایی لە جگەرە پێچانەوە نەیدەگەیشتێ... من بەس حەزم دەچووە یەك شت ئەویش بە درێژایی ئەو ڕێگەیە نە لە عەردی هەبوو نە لە ئاسمانێ.. لیمۆ، هەموو بیرکردنەم لە لیمۆیەکی مەیلەو خڕ خڕکردبۆوە، لیمۆی زۆر جێیانم دەهاتەوە ناوچاو و دەوم نەدەگەیەشتێ، ئەوەتا عەرەبانەیەك لەو دیوەی(باخی شار) سەری زەرد و سۆر دەچتەوە لە سێو و پرتەقاڵ و هەنار و لیمۆ، بەڵام چاوی من هەر لە سەر لیمۆکانە، ئەها پۆلیسێکی سمێڵ گەورە بە خۆ و بە دارێکی ئەستوورەوە گەیشت، عەرەبانچی فریای هەڵاتن ناکەوێت، پۆلیس بەو پێیە زلانەی پێلەقەیەك دەخەوێنێتە عەرەبانە، ئۆی! من لە بن دەست و پێیان بەس لیمۆکان دەبینم، بە غاردان غاردەدەن، دەترسن دەسگیر بکرێن، خۆ دەشارنەوە، دیتم لیمۆیەك کەوتە ژێر پێی پۆلیسەوە، ئای! چ کوفرێك بوو خودایە! ئاوی لیمۆ وا بەپێلاوی پۆلیسەوە، خۆزگە ئاوی ئەو لیمۆیانە دەڕژانە دەمی منەوە بەو لیمۆیەشەوە کە پێلاوی پۆلیسەکەی تەڕکرد.. لە تامەزرۆییم بۆ لیمۆ هەموو ئەو دیمەنانەم دەهاتنەوە ناو چاو کە لیمۆیان لێوە دیار بوو، ئەوەتا لە(سەمەرقەند) ڕێك لە لای پەنجەرەوە دانیشتووم، مەزەیەکی هەمە ڕەنگم لە پێشە، بەڵام چاوی من لە سەر ئەو دوو کوزە لیمۆ ناسکەیە کە وا خەریکە دەستم بۆیان درێژ دەکەم،پەشیمانم لە هەموو ئەو دانیشتنانەی (سەمەرقەند) کە مەزەکەم بێ لیمۆ بووە! لیمۆ، خودایە لیمۆ، خودایە بەر لەوەی لەو چیاو چۆلە بمکوژی زارم پڕ پڕ کە لە لیمۆ... ئەبو سەوسەن دەیگۆت:

((بەرگە بگرە، لە ناوزەنگ میوەفرۆش هەیە، دڵنیام لیمۆشی هەیە..))

لە دڵی خۆم دەمگۆت، خوا بکەم وابێت!

ئیدی هێندە هێزی ڕۆیشتنەی لە پێمدا مابوو، هێزی گەیشتن بە لیمۆفرۆشەکەی ناوزەنگ بوو.

لە هەورازەیەکی بۆ ئەو کات زۆر سەخت، دەنا لە چاو هەورازان بەس هەورازە نەبوو، سەر کەوتین، تفەنگەکەشم هەر لای سەوسەنی گوڵە، نشێو بووینەوە گوندێك بە دیار کەوت، بە ناو گونددا یان بەلای پەڕگەی گوند چەمێکی ناسك زۆر ناسك هاتە ڕێ، هەبێ نەبێ ڕەنگە تایەکە کەمێك بەری دابم، دەنا ناسکیم لە چەم نەدەدیتەوە، هەر لە دەو ئەو چەمە ژنێکی جحێل تەمەنی هەر بیست ساڵێك دەبوو، ڕەنگە ئێستاش هەر تەمەنی بیست ساڵ بێت، ڕەنگە دوای بیست ساڵی دیش هەر بە بیست ساڵی بمێنێتەوە، نازانم لە کوێوە بە دیارکەوت، ئێستاش نازانم خەریکی چی بوو، هێندە دەزانم ئەو بایەی هەڵیکردبوو چنگ چنگ گەڵای زەردی پێدا دەکرد، ئەویش هیچ خۆی تێك نەدەدا، دەتگوت حەز بەو گەمانەی با دەکات، گەمەیەکی جوان بوو، قەت نەمدەزانی با گەمەی وا جوان دەزانێ! با لە عاشق دەچووا هەستم کرد ئەوەی تایە لە لەشی من نەمایە، گۆتمە ئەبوو سەوسەن:

- هاوڕێ، تفەنگەکەم بدەوە

- بۆ چاك بوویتەوە؟

- تەواو، بەڵام لێبڕا.

- بە شەڕەفم بەڵات لێنەبڕا با، ئەتو جواناس نەبووی، کوڕە تەماشا تەماشا، ئەو (ڕەبلحلوە) مردووش زیندوو دەکاتەوە.

- نازانم مردوو بەڵام تادار چاك دەکاتەوە.

حەزی لیمۆم لە دڵی نەمابوو، لە خەیاڵم میوەیەك نەبوو بە ناوی لیمۆ.. من و سەوسەن زیندانی چاومان لە کچە بڕی بوو، گۆتی:

+ ڕەنگە لەگەڵ ئەو جوانیەشی ناوێکی خۆشی نەبێت

- خۆمان ناوێکی خۆشی لێدەنێین.

+ با ناوی سەوسەن بێت تۆش وەرە داخوازی و ئامادەم کچی خۆمت بدەمێ.

- سوپاس، گەیشت یا ئەبو سەوسەن، هاوڕێ ئەو گوندە ناوی چیە؟

+ شێنێ، نەمگوت شێنێ!

- کەواتە ئەو کچە با ناوی شازادەی شێنێ بێت.

+ لەوە جوانتریشی تێدایە.

- هەر ئەوە شازادەیە.

هەر بە ڕاستی من چاك بوومەوە، ئەو جوانە منی چاك کردەوە، ئیدی لە لای خۆم ناوم لەو ژنە نا شازادەی شێنێ، هەر جارێك ڕێم بەوێ بکەوتبا، هەموو هەوڵێکم دەدا ئەگەر زۆر لە دوورەوەش بێت چاوێکم بەو شازادەیە بکەوێت، ئەو شازادەیەی زۆرم حەز دەکرد.... ئەوە ڕاستە زۆر جار دیتنی ژن،

بۆنی ژن دەردان دەپەڕێنێ، شازادەکەی شێنێ دەردی منی پەڕاند، هەتا لەو بەرزاییەش ئاودیو بووین کە شێنێ لە چاو ئاوا دەکات، هەر ئاوڕم دەدایەوە لە کەلێنی درەخت و بە ناو گەلای وەریوی دەست با، تەماشای شازادەی شێنێم دەکرد..سەوسەن گوتی:

((سبەی دێینەوە، دەچینە ماڵیان و جامە ماستێکی لێ دەکڕین، ئەودەم تێر تێر، بە دڵی خۆمان تەماشای دەکەین))

نازانم سبەی هاتینەوە یان نا بەڵام ئەوە دەزانم بە دڵی خۆم تەماشای شازادەکەی شێنێم نەکردووە..

ئەوە جاریکی دیش وا لە شێنێ لە نزیك هەمان چەم لە ناو درەختان چاو لە شازادە دەگێڕم، دەمەوێ گەمەی ئەو لەگەڵ با ببینمەوە، وەرز هەر وەرزی پایزە، بەڵام لە نێوان ئەم پایزە لەگەڵ پایزەکەی دی زستانێکی شەختەبەندی هەبوو، بەهارێکی گوڵگوڵی و پەلکەزێڕینەیی هەبوو، هاوینێکی مار و دووپشکی هەبوو، رەنگە پایزێکی دیکەو زستان و بەهار و هاوینی دیکەش هەبووبێ ، ئێستا من لەگەڵ دەستەیەکی دی هاتوومەتەوە شێنێ، ئەو شێنێیەی دەڵێی منداڵە بە ئامێزی (مامەندە)ی دایکەوە، مامەندە ئەو چیایەیە کەس نازانێ چەند بڵندە، بە دیوی شێنێ و ناوزەنگدا سەخت و هەڵدێرە، دەیانگوت سەری سەرەوەی پڕ پڕە لە سەربازی بەغدایێ..

شێنێ دەنگی دابۆوە، چۆن دەنگ نەداتەوە! لە بن هەولێرەوە تا دەگەیتە ئەو سنوورەی لە نێوان رۆژهەڵات و باشووری وڵاتێکی گونداویان کێشابوو، ئەو شێنێیە تاقە گوند بوو بە پێوە مابێ، یان چاوی من و چاوی زۆری دی جگە لەو گوندە چ گوندی دیان نەدەدی.. لە خوار (شێنێ)وە رووبارێك لە دۆڵێکی تا بڵێی قووڵ و گەورە چوار وەرزەی ساڵ هاژەی دەکرد، لە رووبار پەڕینەوەش سنوور بەزاندن بوو..

قسە کەوتە دۆڵ و گوندی کە نەیارانی شێنێ بە نیازن هێرش بێنن و شێنێ بە دەردی هەموو گوندەکانی دی ببەن، ئەو دەنگۆیە لە زاری پیاوێکی بە تەمەن کەوتە ئاوایی ئەویش لە جاشێکی بیستبوو، جاشەکەش لە زاری ئەفسەرێکی نازانم چەند ئەستێرەوە، دیارە ئەو دەنگۆیە لە سەرچاوەی دیکەشەوە هاتبوو، بەڵام لە گێڕانەوەی ئەو هەواڵە دەنگی پیاوە بە تەمەنەکە لە هەموو دەنگەکانی دی لە دڵ چەقیوتر بوو، هەر ئەو پیاوە بە تەمەنە دەیگوت:

((قسەی خۆم نیە، لە خەڵکم بیستووە، دەڵێن ناوی (شێنێ) هەموو دنیای گرتۆتەوە، لە دانیشتنە زۆر نهێنییەکانی بەغدا، قسەی لێوە دەکرێ، لەوێ لە بەغداوە بڕیاری سڕینەوەی دراوە)).

دەنگۆی پەلاماردانی شێنێ بوو ئێمەی لە خانووێکی لا پەڕگەیی شێنێ خڕ کردبۆوە، دەنا جێگەی ئێمە ناوزەنگ و گۆڕەشێر بوو ، ناوزەنگ کەمێ کەوتبووە ئەو لاوەی شێنێ، ناوەزەنگ لە پایزاندا جۆگەلەیەکی زۆر بچووکی پێدا خوڕەی دەکرد، ئەگەر بە نیازی دەست بە ئاو گەیاندن لە سەر ئەو جۆگەلەیە روو لە مامەندە دانیشتبای ئەوا پێی چەپت دەکەوتە ئاقاری رۆژهەڵاتی کوردستان، پێی راستیشت لە باشووری کوردستان دەمایەوە، گۆڕەشێریش کەوتبووە ئەوبەری رووبارەکەوە، بازاڕەکەی سونێش هێندە دوور نەبوو لە شێنێ، ئەو بازارەی هەرچی سیخوری دنیایێ هەیە روویان تێدەکرد، لەو بازاڕە هەموو شتێك دەست دەکەوت بە هەموو جۆرەکانی خواردنەوەوەش..دەنگۆیەکی دژ بە دەنگۆیەکەی دیش کەوتبووە گوند و دۆڵەوە، ئەوەی زۆر سوور بوو لە سەر ئەوە کۆڵکێشێك بوو، بە کۆڵ لەو چیاو چۆلە داری بۆ خەڵك دەهێنا، هێندەی هێسترێکی لە خۆی بار دەکرد، ئەو پیاوە دەیگوت:

((لە منی وەرگرن، هیچ خەمتان نەبێت، بە خولای بەغدا قەت هێرش ناهێنێتە سەر شێنێ، هەتا بەغدا بمێنێ شێنێ دەمێنێ، چما ئەنگۆ نازانن نیوەی خەلکی شێنێ دەسچێنی بەغدان..))

من لە خۆوە باوەڕم بە قسەی ئەو کۆڵکێشە دەهێنا، هەستم دەکرد نەك هەر لە سەردەستەکەمان سیاسیترە بەلکو پشتی زۆر لە سیاسیەکانی دۆڵی بە عەردی داداوە..

وابوو بچوونێکی ئەوهاش لە ئارابوو کە بەغدا پێویستی بە مانەوەی شێنێ هەیە.

ئێمە بە دوو سەردەستەوە چواردە پازدە پێشمەرگە دە بووین، هەر شەوەی نیوەمان لەو ژوورە دەماینەوە، نیوەکەی دی بە چیا دەکەوتین، لەوێ لە بەرزایی بۆسەمان دەنایەوە بۆ ئەو جاش و سەربازانەی گوایە نیازیان شێنێ وێرانکردن بوو.. رۆژی یەکەم یەکێ لە سەردەستەکان، کوڕێکی گەنج لە تەمەنی ئەوکاتی من شتێك گەورەتر دەستی بە قسان کرد، قسەکانی قەسەی ورە وەبەردان و شۆڕشگێڕی بوون، لەو کاتەی ئەو سەردەستەیە ئەو قسانەی دەکرد (عەشایەر) کە رێك بەرانبەری من دانیشتبوو - بۆ تێکەڵنەکردن ئەو کات لە دۆڵی پێشمەرگان دوو پێشمەرگە هەبوون بە ناوی عەشایەر من مەبەستم ئەوەیانە کە خۆی خۆی دەناسێتەوە نەك خەڵك- دیاربوو، لە رەنگ و رووی دیار بوو، لە لێو هەڵهێنان و چاوی دیار بوو، گاڵتەی بە قسەکانی دەهات، سەردەستە چەندی گەرمتر و شۆڕشگێڕانەتر قسەی دەکرد، هێندە لە دەمو چاوی (عەشایەر) جولانەوەی گاڵتە پتر دەبوون، ئەو کاتەی دەیگوت:

((پارێزگاریکردن لە شێنێ، پارێزگارییە لە هەموو وڵات، لە هەموومان، لەو پێناوە دەبێت سینگمان بدەینە بەر گوللە))..

(عەشایەر) کە گوێی لەو قسانە دەبوو زۆری نەدەما جڕتی بۆ هەڵکیشێ، باش بوو جێی دانیشتنی ئەو دووە بە شێوەیەك بوو سەردەستە رووی

عەشایەری باش لێوە دیار نەبوو، دەنا لەو ژوورە شەڕێکی گەورە دەقەوما.. من زۆر حەزم دەکرد سەردەستەکە زوو قسەکانی تەواو بکات، دانیشتنەکە زوو کۆتایی بێت، بۆ ئەوەی زوو عەشایەر تی بکەمەوە و بزانم مەسەلە چیە، من ئەو سەردەستەیەم نەدەناسی...

عەشایەر کوڕێکی هەتا دەست هەڵبڕی بالا بەرز، درێژترین کەس یالاً سەری دەگەیشتە شانی وی، من لە دنیایێ بەس یەك کەسم دیتبوو لەو درێژتر، ئەویش ئێستا یادی بە خێر ناوەکەم لە یاد نیە ، عەشایەرم تی کردەوە:

- دیار بوو فشەت بەو کوڕە دەهات!

+ وەك تۆم لێهاتووە، فشەم بە هەموو شتێك دێت.. ئەتو ئەو کوڕە ناناسی؟

- نا، هەر لێرە دیتوومە.

+ ئەو کوڕە بەو زمان لووسییەی خۆی بردوویەتییەوە، دەنا ترسنۆکترین کەسە، فڕۆکە لە دەشتی هەولێر بۆردومانی بکردایە، ئەو لە بەستی شەرغە خۆی داویشتە بن تەڕاشان، زۆر توورە بم دەڵێم لە تەمەنی خۆی ئیلا ئەگەر بۆ سووسکە یان بۆ خۆشی دەنا تفەنگی وی دەنگی لێوە نەهاتووە... کاتێك قسەشی بۆ گوندیان دەکرد، وەکو ئەوەی دیتت ئەوها قسەی دەکرد، یەك نەیناسێت دەڵێت بە دەست دەبابە دەگرێت... هەموو ئەوانەش لە لایەك، ئەوەی من زۆر خەفەتی لێ دەخۆم، پێش ئەوەی بگاتەوە ئێرە، لە خوارێ سەردەستەی سێ چوار پێشمەرگە بوو، بە زۆر دارەکی و بە قسەی پان وای لەوان کردووە کە خۆ بە دەستەوە بدەن، هەر بۆ ئەوەی خۆی بگەیەنێتەوە ئێرە، ئەوەتە نابینی، ئەو چەندەمین جارە داوا دەکات بینێرنە روسیا...

نازانم قسەی عەشایەر تا کوێ لە بارەی ئەو کوڕەوە راست بوو.. بیستبووم ئەو سەردەستەیە شیعریش دەنووسێت، یەك دوو پارچەی نیشانی من دا، بەڵام ئەوەی تێبینیم کرد هەندێ کۆپلە شیعری عەبدوڵلاً پەشێو بوون بە هەندێك دەسکارییەوە...بەدبەختییەکەش لەوە بوو هەموو شەوێك لەگەڵ ئەو سەردەستەیە بەیەکەوە بووین، جا چ لە ژوورەکەی شێنێ چ لە لە بناری چیا.

من وعەشایەرلە سەرکەوتنی چیاش هەر بە دووی یەکەوە دەڕۆیشتین، هەڵگەڕان بە مامەندەدا هەر بە قسە خۆشە،کۆتایی هەورازەیەکی رك سەرەتای هەورازەیەکی رکترە، لە سەرکەوتندا تەنها دەنگی گەڵای پایزی دەهات، من زۆر جار ئەو ساتانەی هێشتا ماندوێتی چێژمی لە ناو عارەقە نەخنکاندبوو، گەڵاً گەڵاً چێژم لە دەنگی گەڵای دەست با وەردەگرت، هەندێ سات ئارەزووم دەکرد، هەموو تەمەنم لەبەر ئەو بایە پڕ لە گەڵایە و بە سەر ببەم... من و عەشایەر لە کاتی نووستنیش کیسە خەوەکانمان زۆر لێکدی دوور نەبوو،خەوتنی ناو کیسە خەو رەنگە هەر یەك دوو جار نەخەوێتە لەشت و بە زەحمەت بتخەوێنێ، بەڵام بۆ من لەوە دەرچوو بوو بە سەد جار و دووسەد جاریش لەگەڵی رابێم، راستی ئێستاو ئێستاش لێی دەترسێم، ئەو ترسەش رەنگە لەو چیرۆکەی کیسەی خەوەوە هاتبێت کە پێش ئەوەی زنجیرەکەیم کردبێتەوە بۆمیان گێڕابووەوە کە کوڕێك لە پایزێکی سارددا رێك وەك ئەو پایزەی وا من بەو پایزە دوای ئەو هەموو پایزە هەمە رەنگە بۆی گەڕاومەتەوە و دەمەوێ هەندێك لە سەرهاتەکانی خۆمی لێ بچنمەوە، لە کیسە خەودا دەخەوێت، وەك دەڵێن شوێنەکەش هەر دەوروبەری قەندیل بووە، زنجیرەکەی جوان دادەخات، خەوێکی قووڵ دەیباتەوە، لە ناو کیسە خەو دەسوورێ، زنجیرەکە واتە لای دەرگای کیسەکە دەکەوێتە لای پشتییەوە، ئیدی چەندی دەکات دەستی ناگاتە زنجیرەکە بیکاتەوە، پوختە ئەو کوڕە بۆ خۆی دەخنکێ.. زۆر ئاسانە لە ناو کیسە خەو بخەویت و بە سەلامەتیش دەربچیت، بەڵام من لێی دەترسام قەت زنجیرەکەیم نیوەش دانەخستووە، گوتوومە قەیناکە با سەرمام ببێت نەوەك وەك ئەو کوڕە بەستەزمانەم لێببێت!

ئەو شەوەی شەوی بە چیا کەوتن بوو، دەبوو بە تاریکی بە رێبکەوین و هەر بە تاریکیش بگەڕێینەوە، دەیانگوت نابێت خەڵك بە رێی چوون و هاتنەوە و جێگەی مەبەستمان بزانن، نەبادا لە باتی ئەوەی جاش و سەرباز بە داوی ئێمەوە بن ئێمە بکەوینە داویانەوە، ئیدی شەوێك لە باوەشی مامەندە، مامەندەی کیسەی خەو و ئێشسکگری، شەوەکەی دی لە ژوورەکەی شێنێ، شێنێی ئێشکگری و خەوێکی بێ ترس ، بۆ هەر یەکێك لە ئێمە کۆڵێك جیاوازی لە نێوان ئەو دوو جێگەیەدا هەبوو، بەڵام جاوازییەکە بۆ عەشایەر جیاوازییەك بوو وەك دواتر خۆی دەیگوت:

((ئەو جیاوازییە لە تەمەنی مرۆڤ یەك جار بە دیار دەکەوێت..))

جیاوازییەکە بۆ من لە سێ شتدا بوو، یەکیان ترس ئەوی دی چێژ، سێیەمیش هەر چێژ، ترسەکە با لە ناو کیسەی خەودا بمێنێتەوە، هەرچی چێژەکەیە ئەوە لە مانگدا دیتمەوە.. شەو تاریك تاریك، رەنگە بەو رادەیەش تاریك نەبووبێت بەڵام لای من وا بە تاریکی خۆی نیشاندابێت، لەو تاریکییەوە کزە بایەکی دەهات حەزی ئاگری دەخستە دڵەوە، کەچی جار و بار مەتارەم دەخستە سەر لێوەوە،لەپڕ دیتم دنیا لە رەشییەوە بەرەو جۆرێك لە زەردی یان رەنگێکی نزیك لەوە گۆڕا، لەو ساتانەی ئەو گۆڕانە بە سەر رەنگی دنیادا هات، چاوم لە سەر ئەو کێوەی بەردەمم بوو کە هەموو رەنگ گۆڕینەکە لەوەوە چاوی منی گرتەوە، تۆپەڵێ ئاگر لە کێوەکەوە بە بێ دەنگی بەرز بۆوە، ئەوە جاری یەکەمم بوو وا لە نزیکەوە زانی چیا ببینم، چیا زاو ئاگری بوو، درەنگتر زانیم چیا مانگی بوو، مانگێك جیا لە هەموو ئەو مانگانەی پێشتر دیتبوومن، مانگ رووناك تا ئەودیوی رووناکی رووناك، مەگەر

رووی کچەکەی شێنێ هێندە رووناکییەی تێدا بووبێت، مانگ نزیك زۆر نزیك وام هەست دەکرد ئەگە دەستەکانم کەمێك درێژتر بان دەیگەیشتنێ، هەر لە بەر دەمم بوو، تابلۆیەك بوو یەك یەك هێلکانیت بژمارادیە، تێر تێر بە دڵی خۆم تەماشای مانگم کرد، هەرچی جوانە لە مانگدا دیتم، شازادەکەی شێنێشم دیت.. مانگ ورد ورد بە سەر شێنێدا بۆ ئاسمان بەرز دەبۆوە چاوی منیشی لەگەڵ خۆیدا بە ئاسمانەوە هەڵدەواسی، تا گەیشتە ئەو جێگەیەی کە زۆر جاری دیش لەوێم دتبوو هەر چاوم لە چاوی بڕیبوو،چێژی چاو لە مانگ بڕین هەر ئەو کەسانە دەزانن چ چێژێکە کە وەك من لە نزیکەوە مانگیان دیتووە... ئیدی زۆر شەوی دی لەوێ و لە زۆر شاخ و دۆڵی دی لە دووی ئەو مانگە شێنێییە گەڕام، نەمدیتەوە، بە دوای دووبارەبوونەوەیەکی جوان یان دووبارەوبوونەوەی جوانییەك گەڕام نەمدیتەوە، گەیشتمە ئەوەی هەندێك جوانی هەن یەك جار خۆیان نیشان دەدەدن، مانگ ئەو شەوە جوانیەکە لە یادەوەریمدا ئاوا نابێت، جوانییەکە کات کالی ناکاتەوە.. رەنگە ئەو مانگە هەر هەمان مانگ بێت کە پیری بەفر لە رۆمانی (درەختی کەتناوە) شەوێك لە سەر دوندی پاڕانەوە دیتی و بۆی گێڕاینەوە⋆

لە بیرتە گوتم ناوە ناوە مەتارەم دەخستە سەر دەممەوە، شەوەکەش شەوێکی سارد بوو، شەوی دانیشتنیش بوو نەك رێکردن، بۆیە رەنگە هەمان ئەو پرسیارە بکەیت کە نەهرۆ لێمی دەکرد، ناهەقی نەبوو، کەس مەتارەی لە بیر نەبوو کەچی من زوو زوو تامیم دەکرد:

- چیتە دەڵێی نەساخیت، هێندە ئاوە دەخۆیتەوە؟
- وا بزانم..
- بەڵام پێتەوە دیار نیە.
- هەندێك نەخۆشی هەن بێ نیشانەن.
- ئەوەش فۆرمێکی تازەیە لە شیعر

نەهرۆ خەریك بوو گومان لە من و مەتارە پەیدا بکات، بەڵام بڕوا ناکەم گومانەکەی لا درووست بووبێت دەنا هەر چۆنێك با تامی دەکرد، دواتر سەرکۆنەی خۆمم دەکردو دەمگوت بۆچی بەشی نەهرۆم لێنەدەدا، ئەو کوڕەی بە وەرگێرانەوە گرتبووی، بەردەوام لە عەرەبی و فارسییەوە وتاری سیاسی دەکردە کوردی، دواتر خووی دایە کاری ئەدەبی .. ئەو پرسیارە لە جێیانەی نەهرۆ و وەڵامە درۆینەکانی من هەرلەو شەوەدا کران کە لە لای من تا سەردەمێکی دیش هەر بە شەوی مانگەکەی شێنێ دەناسرێتەوە، بەڵام دواتر بیرم دەکردەوە باشە ئەی چۆن هەستیان بە بۆنەکەی نەدەکرد، هەر خۆم بە خۆم دەگوت رەنگە شەرابی رێبوار عەرەب بۆنی نەیە، بەڵام خۆ هە موو جارێك مەتارەی من پڕ لە شەرابی وی نەبوو، جار جارە خۆی پڕ یان نیوە دەکرد لە عەرەقی بازارەکەی سونێش، ئەو عەرەقەی دوو سێ جار (شۆرشی کۆیێ) بۆی دێنام و پارەشی وەرنەدەگرت، کۆیێ بۆ جیاکردنەوەی ئەو شۆرشە بوو لەو هەموو شۆرشەی کە ئەوکات هەبوون، دەیگوت:

((پارەی تۆ هەر بەشی تووتن دەکات، من هەمە، بە حەڵاڵی بیخۆوە..))

من چاکەی رێبوار عەرەبم هەر لە چاوە، ئەو کوڕە باشترین شەرابگرەوە بوو، هیچ شەرابگرەوەیەك شانی لە شانی وی نەدەدا، ناوە ناوە مەتارەیەك شەرابی دەدامێ، کە بۆ ئەو کات جوانترین و بە بەهاترین دیاری بوو، ئیدی من بە شەرابی رێبوارییەوە،بە عەرقی شۆرشیەوە لە بن گەردنی مامەندە بە ترسەوە دەچوومە ناو کیسەی خەوو بە نەشئەوە تەماشای مانگ و ئەستێرانم دەکرد..

عەشایەر کوڕێك بوو تا ئەو پەڕی سادەیی سادە، هەرچی لە دڵ بایە لە زاریشی بوو، لە سیساڵی تێپەڕاندبوو، زۆر جار دەیگۆت:

((من وا بۆ چل ساڵی دەچم هەتا ئێستا دەستم بە دەستی کچێك نەکەوتووە، نازانم ماچ چۆنە، توخوا ئەوە چۆن دەبێت وا بێت!))

عەشایەر کوڕێکی رێك و جوانیش بوو، وەك دەیانگوت، کچ بە ئاسانی بۆی دەستەمۆ دەبوون، بەڵام چ بوو! کوڕێکی شەرمن بوو، لە مێیینە شەرمی دەکرد، وەك دەیانگوت، عەشایەر لە هەموو مێیینەك شەرم دەکات، جا با ئەو مێیینەیە ئاژەلیش بێت... زۆر جار لای من دەیگوت:

((ئەها تەماشای سەرم بکە پڕ بووە لە داوی سپی، چ نەگبەتیەکە سەرت سپی بێت و هێشتا کچت لە ئامێز نەگرتبێت..))

لەو پێشمەرگانەی لە دۆڵی پێشمەرگان راشکاوانە بێ شەرم باسی ژن وبێ بەشیی خۆیان لە ژن دەکرد ئەو عەشایەرە و پێشمەرگەیەکی دی بوون، ئەو پێشمەرگەیە ناوی (ا) بوو، جارێك چووبووە پێش بەرپرسێکی گەورەو راست و رەوان پێی گوتبوو:

((ئەگەر ژنمان بۆ دێنی باشە، ئەگەر نا هەموومان هەرامەکەی خۆمان دەبڕین و لە پێش تۆی دادەنێین..))

عەشایەر لە ناو شینێ زۆر دەگەڕا و چاوی دەگێڕا، دەیگوت:

((شەرم منی کوشت، زۆر جار ژنی زۆر جوان، بە نیازی لەگەڵ خەوتن سەیریان کردووم، بەڵام شەرم، ئای شەرم! بەڵام لەمەودوا دەبێت چارەیەك لەو شەرمە بکەم، خەریکە پیری بانگم دەکات، بەسە کاکە بەسە، شەرم بەسە...))

ئیدی عەشایەر وەك ئەوەی پێیان دەگوت حالۆری، بە شێنێدا دەهات و دەچوو، ئەو کوڕە شتێکی لە چاویدا بوو، دانەدەسکنا.. ئێوارەیەك هاتە بن گوێم:

- ئێشکگرییەکەی تۆ لە دوای منە، کاتێك بانگم کردی ئیشێکی گچکەم پێتە..

+ چیە دەیقەومێنیٚ؟!

- رەنگە، بەس بەینی خۆمان بێت..

شەو کاتیٚ بانگی کردم بۆ ئێشکگری:

- کەمێك زووتر بانگم کردی، ئەگەر درەنگم پێچوو، تکایە بانگی ئەوەی دوای خۆت مەکە..

+ خەمت نەبێت...

تفەنگەکەی لای من داناو رۆیشت، مانگ کەمێك بە دەرەوە بوو، رێوبان تاریك نەبوو، دیتم سووڕایەوە، ئەوەشم دیت، بە سەر دیوارێکدا ئاودیو بوو، شەو بێدەنگ، تەنها دەنگی گەڵای رژاو دەهات.. چەند جوانە ئەو ساتانەی پێشمەرگە چەکەکەی دادەنیٚ و ریٚی ژوان دەگرێتە بەر، ئەو شەوە ئەو دیمەنە لای من جوان بوو، ئەو شەوە عەشایەر لە هەموو شەوەکانی پێشوو پتر لای من جوان بوو، لەو ساتەوەی دیوارەکە ئاودیوی ئەو دیوی کرد و لە چاوم بزری کرد، من دوعای سەرکەوتنم بۆ عەشایەری هاوڕێم کرد، دوعام دەکرد، بە بۆنی ژنەوە بگەڕێتەوە، بە تامی ژنەوە بگەڕێتەوە، بە گەرمایی ژنەوە بگەڕێتەوە، زۆرم دوعا بۆی کرد، ئەو ژوانە ژوانی منیش با هەر هێندە دوعام تێیدا دەخوێند، نازانم بۆچی هێندەم حەز دەکرد کە عەشایەر ئەو شەوە بچێتە باوەشی ژنەوە، هەر لەبەر ئەوەی زۆر برادەرم بوو؟ یان لەبەر ئەوەبوو هەرگیز دەستی بەر دەستی هیچ ژنێك نەکەوتبوو، بای ژنی پێنەکەوتبوو؟ یانیش لەبەر ئەوەی کە دێتەوە باسی تامی لەشی ژنم بۆ دەگێڕێتەوە؟ نازانم لەبەر چی، بەڵام دەزانم زۆرم حەز دەکرد، ئەو شەوە عەشایەر تێکەڵی ژن بێت... ناوە ناوە سەیری کاتژمێرم دەکرد، هێشتا چەند خولەکێکی مابوو کاتی ئێشکگریی من تەواو بێت، دیتم عەشایەربەهەلەداوان دێتەوە، بە بیٚ دەنگی تفەنگەکەی وەرگرتەوە و بە دەنگێك وا بزانم وشەی (سوپاس)ی لە دەم دەرچوو، ئیدی چووە سەر جێگاکەی خۆی، هیچی تێنەگەیشتم، خۆزگەم دەخواست لە بەر رووناکی دەم و چاویم دەدیت، بۆ ئەوەی بزانم تێکەڵی ژن بووە، یان هەر کوڕەکەی پێش تێکەڵ بە ژنبوونە.. کاتێك چوومە سەر جێگاکەم، لە دڵی خۆم گوتم، خۆ رۆژ هەر دەبێتەوە و دەم و چاوت دەکەوێتە بەر رووناکی، ئەو دەم تێدەگەم ئەوەی ئێستا وا لەو جێگەیە راکشاوە، دنیا دیتەیە، یان هەر نەدیتکەکەی جارانە!

بە دەنگی عەشایەر بە ئاگا هاتم، لە سەر دەرگا بە دەنگێکی شاعیرانە شتێکی لەو بابەتەی دەگوتەوە:

زۆرم کرد چاوبازی ئێستا مەیلی دەستبازی دەکەم

مەیلی شۆخێکی بالا بەرزی لەشولار ریازی دەکەم

لە دڵی خۆم گۆتم، ئەو شەو تێکەڵی ژن بووە، لێی چوومە پێش، هەرگیز عەشایەرم وا دڵخۆش نەدیتبوو، چاوەکانی دەیگوت: من ئەو شەوە لە باوەشی ژنێك سەر لە نویٚ لە دایکبوومەوە... تیم کردەوە:

+ ها چ بوو؟

_ جا چ نەبوو، ئەوەی بیست ساڵە لە دووی دەگەڕێم، ئەوشەو دیتمەوە، ئەوەی بیست ساڵە لە خەونێش نەمدیتبوو، ئەو شەو دیتم، ئێستا دەزانم من ئۆندە ساڵە ژیانم بەلاش رۆیشتووە..

+ لەگەڵ کام ژن؟

سەری خستە بن گوێم

_ ...

+ ئۆی! ئەوە کوو رازیت کرد؟

_ نازانم..

هەوبوو شازادەکەی من بوو، ئەو سەوسەنە بوو کە ئەبو سەوسەن لە قۆشمەبازییەکەی خۆیدا دەیویست بیکاتە کچی خۆی و منیش بە زاوای خۆی وەرگرێت، هەمان کچی دەو چەمەکە بوو کە تای ئەنفالی لە من دەرکرد، لە دڵی خۆم دەمگوت رەنگە ناوی ئەو کچە هەڵەیەکی عەشایەری بێت و لە دەمی عەشایەر دەرچووبێت! نازانم بۆچی لە خۆوە گومانم پەیدا کرد، دووریش نیە گومانەکە لە ئیرەیی بردنەوە بووبێت، کیٚ دەزانیٚ من ئەو رۆژە بایی چەند ساڵ ئیرەییم بەو عەشایەرە سادەو بیٚ گرێیە بردبێت..

هەر لەو رۆژانەی شێنیٚ، کەمێك لە سەرەوەی ئاوایی کە هەمووی کەندولەند و سەرتاپا داروبار بوو، خەریکی ورتکە دار خرکردنەوە بووین،

پەرتببووین، هەر یەکە یە لایەکدا، من چ ببینم باشە! شازادە وا دانیشتووە، کێی لە تەنیشت بێت باشە! نا عەشایەر نەبوو، پێشمەرگەیەکی دی، ناوەکەیم لە یاد نیە بەلأم ئەوەم لە بیر ماوە دواتر ناوم نا شۆڕە سوار، هێندەم دیت دەستیان لە ناو دەستی یەکتر بوو، ئەوان منیان نەدیت، منیش لێم تێکنەدان، بەجێمهێشتن، نەشمپرسیەوە داخوا هەر دەستگوشین بوو یان شتی دیش..

ئیدی تێگەیشتم شازادەکەی شێنێ دڵی کەس نارەنجێنێ، پێشتر ئەوەم نەزانیبوو بڕیارم دا منیش قسەیەك لەگەڵ ئەو شازادەیە بکەم، بەلکو خێرێکی بۆ منیش دەبێت، بەلأم تۆ چەند قسەت لەگەڵی کرد منیش هەر هێندە، هەر لێی نزیك دەبوومەوە زمانم لە گۆ دەکەوت و هەستم دەکرد هەموو گیانم دەلەرزێ، بەلأم لە دڵی خۆم بڕیارم دا کە رووی لێ بنێم... لەو رۆژانە رەنگە کەس هێندەی من یادی ئەبو سەوسەنی نەکردبێت، لە دڵەوە حەزم دەکرد لە تەنیشتم با، ئەو پایزە وەك پایزەکەی دی نەبوو، ئەبو سەوسەن لێرە با لەمێژبوو ئەو کچەی رازیکردبوو، ئەو شەرمی لە کچ نەدەکرد، ناوە ناوە هەواڵ لە بارەی ئەبو سەوسەنەوە دەهات، پێدەچوو زۆربەیان دروستکراو بن، هەر کەسێك دەچووە ئێران بەبێ هەواڵی ئەبو سەوسەن نەدەگەڕایەوە، ئەو پیاوە لە بار بوو بۆ ئەوەی هەر کەسە بە دڵی خۆی چیرۆکێ بۆ گرتنەکەی دروست بکا، دووریش نەبوو هەموو ئەو چیرۆك و هەواڵانەی دەگەیشتن راست و دروست بن.. یەکێك دەیگوت:

((چۆن نایگرن، چۆن نایکوتن؟ لە هەر جێگەیەك دەنگی (یا عەلی) بەرز دەبۆوە، ئەبو سەوسەن یەك بە دەنگی خۆی هاواری دەکرد: (یا عومەر) و نەیدەبرپەوە باشە بلێ تۆ چ شتێك بە عومەرتەوە دەبەستێ!))

یەکێکی دی هۆی گرتنەکەی دەگەڕاندەوە بۆ:

((لە هەر جادەیەك کۆمەڵە ژنێکی دەدی بە دەنگی بەرز بە دەنگێك هەموو دەور و بەر گوێیان لێدەبوو: تەماشا تەماشا توخوا ئەوانە ژنن یان قەلەرەشکە!))

کوڕە بابە باوەڕ بەو قسانە مەکەن، با راستیی گیرانی ئەبو سەوسەنتان بۆ بگێڕمەوە:

((لە جێگەیەك، دیارە پیاوی حکومەتی لێبووە گۆتیتی: ئەوە گورباچۆف خەریکە بوومەلەرزەیەك دەخاتە گیانی سۆڤیەتەوە، ئێرانیش پێویستی بە لەرزینێکی ئەوها هەیە، لەرزینێك هەرچی عەمامە و لەچك هەیە بە ئاسمانی بێخێ))

وەڵلأهی ئەو قسەیە لە هی ئەبو سەوسەن ناچێت، با من هۆی گرتنی ئەبو سەوسەنتان بۆ بگێڕمەوە:

((لەو بازگەیەی کە لە مەهابادەوە دەچیە ناو ورمێوە، داوای ناسنامەی لێدەکەن ئەویش لە باتی (بەرگە)یەك دوویان دەداتێ هەر یەکەشیان هی حزبێك بووە..))

کەسێکی دی وای دەگێڕایەوە:

((لە جێگەیەك گوتبووی من زۆر لە تودەییەکان دەناسم، بارەگای ئێمە پڕی پێشمەرگەی تودەیە))

ئیدی لە بارەی گرتنی ئەبو سەوسەنەوە چیرۆك زۆر بوو.. ناوە ناوە لە ناو زیندانیشەوە، هەواڵێك، چیرۆکێکی ئەبو سەوسەن دەکەوتە سەر زاران، ئەو قسەیەی کە زۆر دەگوترایەوە ئەوەبوو:

((ئەبو سەوسەنیان بە تەنێ لە ژوورێك کردووە،مایکرۆفۆنێك لەو ژوورە شەو و رۆژ بە دەنگی بەرز قورئان دەخوێنێ، بەلکو ئێ ئەوە خوایە خوا هیدایەتی بدا، کەچی دەلێن ئەبو سەوسەن فێرە کوفری وا بووە لە مێژووی ئیسلامەتی کوفری وا نەبیستراوە))

((یان کە خواردنێکی خراپی دەدەنێ بە پاسەوانەکان دەڵێ: من برسیم نیە، بڕۆ بیدە منداڵەکانی کۆماری ئیسلامی، ئەوان خەریکە لە برسا دەمرن .... پاسەوانەکانیش وەریدەگەڕێنێ، نیوە مردووی دەکەن..))

وەك دەڵێن ئێستا ئەبو سەوسەن بەس هێسك و پێست ماوەتەوە لەگەڵ دوو چاوی تیژی بەقووڵا چوو، خەبەری سەر و ریشی نیە...

هەر رۆژێك لەو رۆژە پایزییانەی شێنێ من و عەشایەر رێك لەو دەم چەمەی کە کاتی خۆی شازادەکەی شێنێ منی چاك کردەوە شان بە شانی یەك دەڕۆیشتین، عەشایەر گۆتی:

+ ئەها ئەوەتە

- کێ؟

+.... ئەوەی ئەوە چەند شەوە خەنیم دەکات

- بە راست لەگەڵ ئەوەت بوو؟

+ئەدی خۆ....

هەو نەبوو، شازادەکەی شێنێ نەبوو، ئەوە نەبوو کە ئەوێ رۆژێ دەستی لە ناو دەستی شۆڕە سوار بوو، ئەوە نەبوو کە تای لە من دەرکرد و

دەمویست خێری بۆ منیش هەبێت... تێگەیشتم لەو گوندە دوو ژن هەن بەو ناوە و عەشایەر خەریك بوو من سەر چیخ بباو تووشی شتێکم بکات..

- کوڕە هەی خواگیر! ئەمن وام دەزانی لەگەڵ ئەو کچە جوانەتە کەماڵیان ئەها لەو سەرە، چما ئەوەش ئەو ناوەی هەیە؟

+ئەدی.. ئەتو شێت بووی؟ ئەوە بە کێ راو دەکرێت؟

_ با،هەیە، شۆڕە سوارێ هەیە، راوی کردووە.

ئەو دەمەو عەسرەی خەریکی خۆکۆکردنەوە بووین و شێنێمان بەجێدەهێشت، عەشایەر خەفەتبار دیار بوو، بەڵام نەیدەویست پێوەی دیار بێت... قسەی کۆڵکێشەکە دەرچوو، شێنێ بە هەموو جوانییەکانیەوە وەك خۆی مایەوە، بە چەمە ناسکەکەی و شازادەکەیەوە، ئەوەی بووە جێی ئیرەیی من هەزار خۆزگەم دەخواست لە جێگەی ئەو بام، ئەو کوڕە بوو کە لە بن درەختەکە دەستی شازادەکەی شێنێی لە ناو دەست بوو..

بەرەبەیانییەکی بەهاری یان دوا شەوەکانی زستانی بوو،((رانیە)) بانگی کردین، ئەو دەمە لەگەڵ سەوسەن زیندانی چەند پێشمەرگەیەکی دی لە ناوزەنگی چاوەڕوانی حەکایەتی نائومێدیمان بۆ یەکدی دەگێڕایەوە، ئەو دەمە عەشایەر لە ناومان نەمابوو، دڵی خراپ رەنجا، بەرەبەیانیەك رێی خۆبەدەستەوەدانی گرتەبەر، شەوەکەی بە منی گوت:

((بەیانی دەچمەوە، هەر کەسێکیش گوتی عەشایەر بۆ تەسلیم بۆوە؟ بڵێ: دوو مانگ بوو بێ پێڵاو دەگەڕا بۆیان نەکڕی، ئا پێیان بڵێ: حزب پێڵاوی بۆ نەکڕی بۆیە بە شانازیەوە تەسلیم بۆوە)) ئەو شەوە عەشایەر یەك پارچە تووڕەیی پڕ گریان بوو.. گفتم دایێ مەسەلەی پێڵاوەکەی لە بیر نەکەم و هەرکێ ناوی عەشایەری هێنا منیش ناوی پێڵاو بێنم، گفتەکەی خۆشم بردە سەر..

ئەو کوڕەی لە بن دارەکەش دەستی شازادەی شێنێی لە ناو دەستا بوو، من ناوم نا شۆڕەسوار لە بن گەڵای زەردی پایزی عەشقیان دەکرد، لە سنە پیاسەی دەکرد، زوو زوو دەچووە ئەوێ، دەیگوت: هەر کەسێك بیەوێت عەشق بکات دەبێت لە کچانی سنەییەوە فێر بێت.

سەردەستەکەش دەمێك بوو گەیشتبووە روسیا، لە نامەیەکدا بۆ برادەرێکی نووسیبووی: کەرە! زوو خۆت قوتارکە، وەرە ژیان لە باوەشی کچە روسیان ببینەوە..

ئەبو سەوسەن تازە لە زیندان هاتبۆوە، وەك دەیانگوت شێتیەکەی زیاتر بووە، من ئەو چیرۆکانەم بۆی دەگێڕایەوە کە لە بارەی ئەوەوە هەڵبەسترابوون، هەرکامێکیانم بۆی دەگێڕایەوە دەیگوت:

سەد لە سەد راستە و من هەموو ئەو شتانەم کردووە وگوتووە و دیتووە...

بانگکردنەکەی رانیە بانگکردنێك نەبوو گوێی نەدەینێ، ئیدی هەر بە باڵ باڵمان گرت، من و ئەبو سەوسەن، شازادە و سەوسەنەکەی شێنێمان لە یاد نەکرد، هاتینەوە سەر هەمان چەم، ئەو چەمەی دەکرێ بە چەمی جوانی ناوزەد بکرێ، دیتمانەوە، رێکەوتێکی چەند رێکەوتییە، دیسانەوە شازادەمان دیتەوە لە پێش دەرگا وەستا بوو، لەو بەهارەش وەك پایزەکە جوان بوو، ئەو کچە لە هەموو وەرزەکان جوان بوو، دڵنیام ئێستاش وەك جاران جوانە.. کە گەیشتینە بازاڕەکەی سونێ، تەماشای شۆڕشم کرد، بزانم مەیلی عەرقی هەیە، رەنگی تێکچووبوو، دەتگوت دڵی خەبەرێکی ترسناکی پێداوە.. لە بیرمە شۆڕش کۆیی لە شەوە ساردەکەی هەیبەسولتان.... ئیدی من رێی خۆم گۆڕی و چاوم بەرایی نەدا بچمە شارەکەی شۆڕشەوە.. لە هەڵاتنێ عەشایەرم دیتەوە پێڵاوێکی نوێی ئەدیدایسی لە پێ بوو.. سەوسەن زیندانیش هێشتا راپەڕین چلەی نەچووبوو، لە بازگەکەی حەمرین دەسگیرکرا، ئیدی هەزار و یەك چیرۆك لە بارەی گرتنەکەی سەوسەن زیندانیەوە کەوتنە سەر زاران، تا ئێستاش(ئەبو غریب) چیرۆکی ئەبو سەوسەن دەگێڕێتەوە..

⭑ (درەختی کەتناوە) ناوی رۆمانێکە ئامادەی چاپە